

frågeställning. Här tycker jag Fass överträffar alla handdatorprogram, men alternativ finns. DoseCalc beräknar läkemedelsdos utifrån barnets kroppsvikt (<http://users.erols.com/joadler/software.htm>). Ett alternativ är KidDoser (<http://pbrain.hypermart.net/files/kiddoser.zip>). För akutsituationen finns PICU (Pediatric Intensive Care Unit), som är ett program som riktar sig till läkare vid barnintensivvårdsavdelningar (<http://pages.sprint.ca/Spiros/general3.html>). PICU hjälper innehavaren att beräkna dosering av ett antal pediatrika akutmediciner.

Andra nyttoprogram är Stat Growth Charts, som bedömer barns tillväxt (percentiluppsskattning) (<http://statcode.hypermart.net/growthcharts.htm>) och de två medicinska statistikprogrammen MedCalc (<http://netxperience.org/medcalc/index2.html>) och Medmath (<http://mail.med.upenn.edu/~pcheng/medmath/index.html>).

Stort programurval

Palm V är snygg och enkel att hantera. Den är mycket tunn, vilket inte är oviktigt. En Filofax-tjock handdator är svår att bära i bröstfickan på skjortan. Skärmupplösningen är otillfredsställande och minnet i underkant (2 MB för denna modell). Ändock överväger fördelarna. Den har tappats i golvet och hanterats ovarsamt av en treåring, men fungerar ändå! Systemet har aldrig hängt sig, med undantag för när jag skulle ladda ned e-post via mobiltelefonen.

Initialt kan det vara svårt att skriva enligt den så kallade graffitimodellen, som snarare är en form av stenografi, men man lär sig snart. Fortfarande händer det dock att m blir n och o blir c. Siffror blir dock nästan aldrig fel.

Programurvalet är enormt. Den omedelbara tillgängligheten (handdatorn startar på mindre än en sekund!) gör många av funktionerna extra värdefulla i en akutsituation när även överförda PM kan vara till glädje. En avancerad sökfunktion gör det möjligt att hitta adresser, möten och anteckningar både framåt och bakåt i tiden. Kalendern omfattar flera år (jag planerade nyligen in europeiska gastroenterologiveckan i Malmö i oktober år 2005) och säkerhetskopieras på den egna datorn i samband med varje synkronisering.

Möjligheten att genom ett knapptryck (synkroniseringen) få uppdaterade medicinska nyheter att läsa när det passar (vid busshållplatsen eller på toaletten inför ett patientbesök!) och inte nödvändigtvis framför en stationär dator med Internetuppkoppling är mycket värt. En handdator ersätter inte den kunskapsbas som finns på Internet, men kan väl tjäna som ett komplement.

Stor och tung men med bra tangentbord

Psion Series 5 och Series 5mx tillhör inte de minsta handdatorerna, men är bra modeller för den som vill kunna göra lite mer med sin handdator än att bara använda den som almanacka. Till skillnad från andra handdatorer har Psion Series 5 och Series 5mx ett väl utvecklat tangentbord.

JONAS HALFVARSON
ST-läkare, medicinkliniken,
Universitetssjukhuset, Örebro

Marknaden av handdatorer har närmast exploderat under de senaste åren, och ett flertal företag erbjuder en uppsjö av modeller. Jag själv använder en Psion Series 5, och man kan fråga sig varför. Denna handdator är nämligen ett vidunder som mäter 17x9x2 cm och som dessutom är tyngre än sina utmanare. Utifrån min bedömning är dock inte vikten, måtten, antalet MB i minnet eller processor den avgörande faktorn när man ska välja en handdator, utan i stället bör man utgå från sina egna behov. Var, när och till vad ämnar du använda din handdator? Vill man »enbart« ha en elektronisk almanacka med adressregister och kunna överföra e-post samt Word-dokument, skall man absolut inte välja en Psion Series 5. För den som tröttnat på att bära omkring på sin »laptop« men samtidigt behöver föra anteckningar vid möten, vill kunna utnyttja restid till att sammanställa forsknings- eller reserapporter, tror jag däremot att Psion kan bli ett fenomenalt arbetsredskap.

Väl fungerande tangentbord

Psion har nämligen till skillnad från övriga handdatorer ett fungerande tangentbord som möjliggör författande av exempelvis Word-dokument och Excel-filer. Personligen anser jag att fabrikanter verkligen har lyckats i kompromissen mellan handdatorns yttre mått och möjligheten till att man med fingerblomman skall träffa en tangent i taget. Tyvärr saknas ännu svenskt tangentbord, och således tvingas man använda dubbelkommando för bokstäverna å, ä och ö då enskilda tangenter för dessa bokstäver saknas.

Tema: Handdatorer

Vad beträffar medföljande programvara ingår förutom en förenklad version av Word och Excel givetvis en almanacka som kan synkroniseras med exempelvis Outlook, adressregister, attgöra-listor, kalkylator, diktafon, e-post samt webbprogram.

Enklast synkroniserar du din Psion med din stationära dator genom att koppla ihop datorerna med den medföljande sladden.

Det finns även möjlighet att utnyttja den i Psion inbyggda IR-porten. Likaledes använder du IR-porten om du vill hämta ned e-post eller surfa på nätet via mobiltelefonen. Det bör noteras att arbetet med att ställa in din Psion för att få detta att fungera ej är okomplicerat och att jag ej har personlig erfarenhet i frågan. Nokia 8210 samt Ericsson 888 är de telefonmodeller som lär vara enklast att använda i sammanhanget. Vill du använda andra modeller med inbyggd IR-port kan du behöva ladda ned extra programvara.

Givetvis kan du köpa andra programvaror, som exempelvis PowerPoint, samt ladda ned olika gratisprogram till din Psion från nätet. Du bör dock vara medveten om att utbudet är betydligt mindre än för Windows- och Palm-baserade handdatorer.

Förfinad efterträdare

Psion Series 5 har sedan en tid ersatts av Series 5mx, som är utrustad med ett 16 MB-minne (extra minneskort kan införskaffas). I övrigt har de inbyggda programvarorna förfinats och gjorts mera användarvänliga.

Likaledes har skärmen förfinats och går nu lättare att använda i solljus även om man fortfarande får lov att nöja sig med en monokrom skärm. Utifrån mina egna erfarenheter ter sig drifttiden för 5mx vara ungefär densamma som för sin föregångare, det vill säga 20–30 timmars aktiv användartid. Därefter får man lov att ladda om eller byta ut de två AA-batterierna. Oavsett vilken modell av handdator du väljer vill jag avslutningsvis lämna ett råd: kom ihåg att regelbundet utföra säkerhetskopior.